

GRUND- OG NÆRHEDSNOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

Forslag til direktiv om virksomheders bæredygtighedsrapportering (CSRD) - ændring af direktiv 2013/34/EU, direktiv 2004/109/EF, direktiv 2006/43/EF og forordning (EU) nr. 537/2014, (KOM (2021) 189)

Nyt notat.

1. Resume

Kommissionen fremsatte den 21. april 2021 et forslag om virksomheders bæredygtighedsrapportering (CSRD) via ændring af direktiv 2013/34/EU (regnskabsdirektivet), direktiv 2004/109/EF (transparensdirektivet), direktiv 2006/43/EF (revisordirektivet) og forordning (EU) nr. 537/2014 (revisorforskriften). Forslaget indeholder krav om, at alle store virksomheder og børsnoterede virksomheder (med undtagelse af børsnoterede mikrovirksomheder) skal rapportere om bæredygtighedsoplysninger efter kommende europæiske standarder for bæredygtighedsrapportering. Bæredygtighedsrapporteringen, som skal placeres i ledelsesberetningen i årsrapporten, skal indeholde en revisorerklæring og offentliggøres i et digitalt, maskinlæsbart format.

Formålet med forslaget er, at bæredygtighedsrapporteringen i europæiske virksomheder bedre kan bidrage til opnåelse af målene i den grønne europæiske pagt og FN's Verdensmål. Forslaget skal understøtte EU's arbejde med bæredygtig finansiering ved at sikre, at investorer, långivere og finansielle virksomheder mv. kan få adgang til relevante, sammenlignelige og troværdige oplysninger om bæredygtighed.

Regeringen støtter forslaget om at styrke bæredygtighedsrapportering, der er et centralt led i omstillingen af europæisk erhvervsliv til en bæredygtig økonomi. Regeringen støtter bæredygtighedsstandarder, og digital tilgængelighed af oplysningerne.

Forslaget vil medføre, at alle store virksomheder samt børsnoterede virksomheder (undtagen mikrovirksomheder) vil blive omfattet og fsva. SMVer er der lagt op til, at børsnoterede SMVer først skal rapportere i 2027 efter

en særlig SMV-standard. Der stilles ikke krav om rapportering for øvrige SMVer, der kan rapportere frivilligt.

Forslaget vil medføre væsentlige erhvervsøkonomiske konsekvenser og administrative byrder, og det er derfor vigtigt, at det bliver så let som muligt for virksomhederne at efterleve reglerne, og at administrative byrder står mål med formålet.

Samtidig er det vigtigt, at nye standarder udarbejdes med inspiration fra de internationale standarder samt regler på området for finansiel bæredygtighed, så der opnås ensartede rapporteringsgrundlag for de omfattede virksomheder. Derfor er det vigtigt, at standardiseringsarbejdet er effektivt og inddrager alle relevante interessenter med henblik på at sikre forankring og opbakning.

2. Baggrund

Kommissionen præsenterede den 21. april 2021 sit forslag til et direktiv om virksomheders bæredygtighedsrapportering. Dansk sprogversion blev modtaget den 16. juni 2021.

Forslaget bygger på samt reviderer kravene om rapportering om bæredygtighed fra Direktivet om offentliggørelse af ikke-finansielle oplysninger (NFRD) (2014/95/EU), der er en del af EU's regnskabsdirektiv (2013/34/EU), og som pålægger de største virksomheder at offentliggøre en redegørelse for samfundsansvar i deres årsrapporter.

Inden for rammerne af Kommissionens handlingsplan for finansiering af bæredygtig vækst har EU vedtaget en række foranstaltninger for at understøtte, at den private finansielle sektor spiller en vigtig rolle i at realisere den grønne europæiske pagts målsætninger. Bedre data og transparens fra virksomheder om de bæredygtighedsrisici, som de er eksponeret for, og om virksomhedernes egen påvirkning af mennesker og miljø, er afgørende forudsætninger for at kunne realisere en markedsdrevet omstilling til en bæredygtig økonomi.

Forslaget skal gøre virksomheder mere ansvarlige for og åbne omkring deres indvirkning på mennesker og miljø. Forslaget skal endelig skabe nye muligheder for virksomheder, investorer, civilsamfundet og andre interessenter ved afgørende at forbedre den måde, bæredygtighedsoplysninger rapporteres og anvendes på gennem digitale teknologier.

Forslaget er fremsat med hjemmel i TEUF artikel 50 om etableringsfrihed og 114 om harmonisering i det indre marked og skal behandles efter den almindelige lovgivningsmæssige procedure i TEUF artikel 294. Rådet træffer afgørelse med kvalificeret flertal.

3. Formål og indhold

Formålet med forslaget er at sikre en standardiseret bæredygtighedsrapportering for de omfattede virksomheder samt sikre, at kravene hertil hænger sammen med de bredere juridiske rammer for bæredygtig finansiering, herunder forordning (2019/2088/EU) om bæredygtighedsrelaterede oplysninger i sektoren for finansielle tjenesteydelser (disclosureforordningen) og forordning 2020/852/EU om fastlæggelse af en ramme til fremme af bæredygtige investeringer (taksonomiforordningen), samt målene i den europæiske grønne pagt.

Direktivforslaget reviderer kravene til bæredygtighedsrapportering, som er fastlagt i NFRD, og ændrer i tre direktiver, herunder regnskabsdirektivet (2013/34/EU), transparensdirektivet (2004/109/EF) og revisordirektivet (2006/43/EF), samt i revisorforordningen (537/2014/EU).

Forslag om ændring af regnskabsdirektivet

Det foreslås, at betegnelsen ”ikke-finansiell information” erstattes med ”bæredygtighedsinformation”. Dette skyldes, at mange interessenter anser betegnelsen ”ikke-finansiell” for upræcis og antydende, at oplysningerne ikke har finansiell relevans.

Anvendelsesområde

Der lægges i forslaget op til en udvidelse af anvendelsesområdet, så langt flere virksomheder, herunder alle store virksomheder samt små- og mellemstore børsnoterede virksomheder (SMV'er) omfattes. Hvor NFRD i dag alene omfatter store virksomheder af interesse for offentligheden med mere end 500 ansatte, vil CSRD omfatte væsentligt flere virksomheder af interesse for offentligheden med undtagelse af børsnoterede mikrovirksomheder¹

Virksomheder af interesse for offentligheden omfatter:

- virksomheder, som har kapitalandele, gældsinstrumenter eller andre værdipapirer optaget til handel på et reguleret marked i et EU/EØS-land (børsnoterede virksomheder);
- visse finansielle virksomheder (kreditinstitutter og forsikringsselskaber), som er defineret i direktivet².

¹ Virksomheder der på balancetidspunktet ikke overskrider to af følgende tre kriterier: balancesum på 2,7 mio. kr., nettoomsætning på 5,4 mio. kr. og gennemsnitligt antal medarbejdere i løbet af regnskabsåret på 10.

² Kreditinstitutter som defineret i art. 4, nr. 1, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning 2013/575 af 26. juni 2013 om adgang til at optage og udøve virksomhed som kreditinstitut, og som ikke er omhandlet i art. 2 i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 36/2013 af 26. juni 2013 om adgang til at optage og udøve virksomhed som kreditinstitut og investeringsselskaber samt forsikringsselskaber, som defineret i artikel 2, stk. 1, i Rådets direktiv 91/674/EØF af 19. december 1991 om forsikringsselskabers årsregnskaber.

- herudover har medlemsstaterne mulighed for at udpege virksomheder til kategorien ”virksomheder af interesse for offentligheden”. I Danmark er det alene statslige aktieselskaber, som er tilføjet til denne kategori.

Små- og mellemstore børsnoterede virksomheder skal dog først rapportere om bæredygtighed i 2027 for regnskabsåret 2026, og dette kan ske efter en særlig SMV-standard.

Store virksomheder³, som alle foreslås omfattet, er efter Regnskabsdirektivet defineret som virksomheder, der overstiger to af tre kriterier i forhold til omsætning, balancesum og antal ansatte.⁴ I denne forbindelse er det vigtigt at have for øje, at Danmark har valgt et udvidet anvendelsesområde i forhold til NFRD, hvilket betyder, at alle store virksomheder og alle børsnoterede virksomheder omfattet af årsregnskabsloven i Danmark allerede er omfattet af rapporteringsforpligtelserne. For finansielle virksomheder er det alle børsnoterede selskaber, forsikringsselskaber, kreditinstitutter og investeringsforeninger. De finansielle virksomheder (forsikringsselskaber, kreditinstitutter og investeringsforeninger) er desuden omfattet, hvis de på balance-tidspunkt havde et gennemsnitligt antal heltidsbeskæftigede på 500 ansatte eller derover.

I forbindelse med anvendelsesområdet bemærkes det, at anvendelsesområdet for NFRD/CSRD er direkte relateret til anvendelsesområdet for virksomheders rapporteringskrav under taksonomiforordningens art. 8. Ifølge taksonomiforordningens artikel 8 skal virksomheder omfattet af NFRD/CSRD fremover i ledelsesberetningen skulle medtage en beskrivelse og en opgørelse af, i hvilken grad deres aktiviteter er forbundet med økonomiske aktiviteter, der kvalificeres som miljømæssigt bæredygtige aktiviteter i henhold til taksonomiforordningen. Ikke-finansielle virksomheder skal rapportere om 1) omsætning, 2) kapitaludgifter og 3) driftsudgifter, mens finansielle virksomheder skal rapportere om specifikke nøgleindikatorer relevante for deres virksomhed. Oplysningskravene i taksonomiforordningens artikel 8 sikrer, at finansielle virksomheder kan få de oplysninger, som er nødvendige for, at de kan rapportere om finansiell bæredygtighed i forbindelse med deres investeringsvirksomhed.

Finansielle virksomheder

På det finansielle område lægger Kommissionen op til, at alle typer kreditinstitutter (inkl. realkreditinstitutter) og forsikringsselskaber (som omfatter

³ For virksomheder omfattet af årsregnskabsloven, er dette store virksomheder i regnskabsklasse C.

⁴ Store virksomheder omfattet af regnskabsklasse C er virksomheder, som i to på hinanden følgende regnskabsår, overskrider mindst to af nedenstående tre størrelsesgrænser: en balancesum på 156 mio. kr., en nettoomsætning på 313 mio. kr., et gennemsnitligt antal heltidsbeskæftigede i løbet af regnskabsåret på 250.

livs- og skadesforsikringselskaber samt tværgående pensionskasser) omfattes af direktivet uanset virksomhedsform⁵.

Kommissionen synes at lægge op til, at de i regnskabsdirektivets gældende tærskler for store virksomheder vil være gældende i forhold til at fastsætte anvendelsesområdet også for finansielle virksomheder. Set i sammenhæng med resten af teksten af regnskabsdirektivet er denne grundlæggende forudsætning i forslaget dog ikke helt tydelig.

Derudover er anvendelsen af de tre størrelseskriterier i regnskabsdirektivet angivet uden at tage højde for forretningsmodeller i finansielle virksomheder. Det vil betyde, at selv mindre finansielle virksomheder ville skulle rapportere på samme måde som de store ikke-finansielle virksomheder. Det sker, dels fordi balancen i finansielle virksomheder omfatter aktiver, som virksomhederne administrerer på vegne af andre (som indlån, pensionsopsparinger eller opsparingsdele i forsikringer, mv.) og dermed typisk er relativt stor i forhold til ikke-finansielle virksomheder. Dels er omsætningen i finansielle virksomheder sammensat af væsentlige andre elementer end hos de ikke-finansielle virksomheder, eksempelvis for kreditinstitutters valutahandel, gebyrer, mv.

Slutteligt foreslår Kommissionen en option for medlemslandene til at kunne undtage visse særlige enheder under tilsyn⁶.

Koncernrapportering (undtagelser for dattervirksomheder)

Forslaget undtager dattervirksomheder fra at rapportere om bæredygtighed, hvis den pågældende virksomhed og dens eventuelle dattervirksomheder er indeholdt i en konsolideret ledelsesberetning for en modervirksomhed, som er omfattet af kravene til bæredygtighedsrapportering i forslaget.

Dette gælder også dattervirksomheder, hvor modervirksomheden er etableret i et tredjeland uden for EU, hvis virksomheden og dens eventuelle dattervirksomheder er indeholdt i modervirksomhedens konsoliderede ledelsesberetning, og denne er udarbejdet på en måde, der svarer til de krav, der stilles efter de bæredygtighedsstandarder, som vil blive udarbejdet i henhold til forslaget. Hvis dette ikke er tilfældet, vil dattervirksomheden fortsat skulle offentliggøre sin egen bæredygtighedsrapportering i henhold til forslaget.

Europæiske standarder for bæredygtighedsrapportering

⁵ I dag omfattes alene finansielle virksomheder med en selskabsstruktur med begrænset ansvar som aktieselskab, anpartsselskab, interessentselskab eller kommanditselskab. Dette udvides til at inkludere f.eks. andelskasser, foreninger eller gensidige forsikringssikringselskaber.

⁶ For Danmark vil dette omhandle ganske få virksomheder såsom Danmarks Skibskredit, KommuneKredit og EKF Danmarks Eksportkredit.

Der stilles forslag om, at der udarbejdes obligatoriske europæiske bæredygtighedsstandarder med henblik på at sikre ensartethed på tværs af rapporteringerne. Standarderne skal udmønte oplysningskravene i CSRD og sikre, at bæredygtighedsrapporterne er forståelige, relevante, repræsentative, verificerbare, sammenlignelige og er præsenteret på en troværdig måde. Standarderne skal således præcisere og udfylde indholdskravene og stille formatkrav til bæredygtighedsrapporteringen.

European Financial Reporting Advisory Group (EFRAG) skal levere den tekniske rådgivning, forventeligt i form af udkast til standarder til Kommissionen. Dette skal ske med behørig involvering af interessenter, og EFRAG forventes at tage udgangspunkt i eksisterende internationale standarder på området. EFRAGs anbefalinger vil være grundlaget, når Kommissionen skal vedtage delegerede retsakter med standarderne. Der foreslås, at Kommissionen forud for vedtagelsen af standarderne foretager høring af EU-medlemslandene og den Europæiske Værdipapir- og Markedstilsynsmyndighed (ESMA), ligesom en række andre aktører⁷ tildeles høringsret i forløbet. Kommissionen skal desuden tage hensyn til bl.a. arbejdet i EU såvel som globale standardiseringsinitiativer på området.

Det fremgår af forslaget, at standarderne skal præcisere de oplysninger, som virksomhederne skal offentliggøre om miljøforhold, herunder klimaforandringer, vandressourcer, cirkulær økonomi, forurening og biodiversitet. Det fremgår endvidere, at standarderne også skal præcisere de oplysningskrav, som bæredygtighedsrapporterne skal indeholde om sociale forhold, herunder lige muligheder for alle (blandt andet kønssammensætning og lige løn for lige arbejder), arbejdsforhold, respekt for menneskerettigheder m.m.

Endelig skal standarderne også fastsætte, hvordan virksomhederne skal oplyse om god selskabsledelse, herunder ledelsens opgaver i forhold til virksomhedens bæredygtighed, virksomhedsetik og -kultur samt virksomhedens kontrol og risikostyring i forhold til bæredygtighedsrisici.

For de børsnoterede SMV'er foreslås, at der bliver udarbejdet simple standarder for bæredygtighedsrapportering i delegerede retsakter. De unoterede SMV'ere vil kunne benytte disse standarder på frivillig basis.

Ifølge forslaget skal udarbejdelsen af standarderne ske i to trin, hvor den første del skal specificere alle bæredygtighedsforhold og rapporteringsforholdene i art. 19a, herunder understøtte den information som kræves under disclosureforordningen (EU) (2019/2088) om de finansielle virksomheders

⁷ Herunder den europæiske banktilsynsmyndighed - EBA, den europæiske forsikrings- og pensions- tilsynsmyndighed – EIOPA, den europæiske centralbank - ECB samt Platformen for bæredygtig finansiering, der er oprettet i henhold til taksonomiforordningen.

bæredygtighedsrapportering. Den anden del skal indeholde supplerende information, som virksomhederne bør rapportere om, samt sektorspecifikke krav.

Det følger af forslaget, at den første del af standarderne skal være vedtaget den 31. oktober 2022. Den anden del af standarderne skal ifølge forslaget være vedtaget den 31. oktober 2023. De særlige standarder for SMV'er skal vedtages senest den 31. oktober 2023.

Kommissionen skal herudover som minimum hvert tredje år, efter at standarderne har fundet anvendelse, evaluere de vedtagne delegerede retsakter efter høring af EFRAG.

Oplysningskrav – indholdet i bæredygtighedsrapporten

Kommissionen lægger op til, at de omfattede virksomheder skal offentliggøre væsentligt udvidede oplysninger samt præcisere visse af de oplysninger, som virksomheder er underlagt i henhold til NFRD.

Kommissionen foreslår blandt andet, at det dobbelte væsentlighedsperspektiv præciseres, dvs. både hvordan virksomheden påvirker samfundet, og hvordan samfundet påvirker virksomheden. Det indebærer, at de omfattede virksomheder skal offentliggøre oplysninger, som er nødvendige for forståelsen af virksomhedens indvirkning på bæredygtighedsforhold (f.eks. miljømæssige og sociale forhold), samt oplysninger, som er nødvendige for at forstå, hvordan bæredygtighedsforhold påvirker virksomhedens udvikling, resultat og situation (f.eks. hvordan klimaændringer påvirker virksomheden).

Det fremgår også af forslaget, at de omfattede virksomheder skal give en række yderligere oplysninger om bl.a. deres forretningsmodel og strategi, herunder robustheden i forhold til bæredygtighedsrisici og planer i forhold til at sikre overensstemmelse med omstillingen til en bæredygtig økonomi. Derudover lægges der i forslaget op til, at virksomhederne bl.a. skal beskrive deres mål, som relaterer sig til bæredygtighedsforhold samt oplysninger om ”immaterielle forhold”, som f.eks. vil være oplysninger om menneskelig og social kapital.

Kommissionen foreslår ligeledes, at virksomhederne skal beskrive deres politikker i relation til bæredygtighedsforhold samt beskrive due diligence processer, som har været gennemført med hensyn til bæredygtighedsforholdene. Angående oplysninger om due diligence processer, bliver kravene skærpet i forhold til hvilke specifikke oplysninger, der skal indgå. Forslaget lægger op til, at virksomhederne skal give en beskrivelse af de væsentligste faktiske eller potentielle negative indvirkninger forbundet med virksomhedens værdikæde, herunder dens egne aktiviteter, dens produkter og tjenesteydelser, dens forretningsforbindelser samt forsyningskæde, og en

beskrivelse af, hvordan virksomheden håndterer risici, som relaterer sig til bæredygtighedsforhold.

Kommissionen foreslår desuden en mindre omformulering af kravet om mangfoldighedspolitik, så det tydeliggøres, at der særligt er fokus på mangfoldighed med hensyn til køn.

Offentliggørelse og tilgængelighed af bæredygtighedsoplysninger

Bæredygtighedsoplysningerne vil skulle fremgå af ledelsesberetningen, modsat i dag, hvor der er fleksibilitet for virksomhederne til at vælge placeringen, herunder eksempelvis i en selvstændig rapport, som offentliggøres på hjemmesiden, så længe der er henvist til denne i ledelsesberetningen.

Forslaget indfører et krav om, at de omfattede virksomheder skal offentliggøre deres regnskaber og ledelsesberetninger, inklusiv de konsoliderede rapporter, i et digitalt maskinlæsbart format (XHTML⁸-format). Det vil medføre, at der bliver krav om digital regnskabsindberetning - både for finansielle oplysninger, bæredygtighedsoplysninger og den resterende del af ledelsesberetningen for alle de omfattede virksomheder. For bæredygtighedsrapporteringen skal der foretages en opmærkning af de rapporterede oplysninger, inklusive opmærkning af de oplysninger, som virksomhederne skal oplyse om i henhold til art. 8 i taksonomiforordningen.

Forslaget adresserer den store efterspørgsel blandt brugere af bæredygtighedsoplysninger og et ønske om et digitalt format. Til det formål foreslås at udvide anvendelsen af et indberetningsformat, der er vedtaget for visse børsnoterede virksomheder – European Single Electronic Format (ESEF⁹).

ESEF-reglerne vil første gang være gældende for årsrapporterne for 2021, der offentliggøres i 2022. Formatet baserer sig på den internationalt anerkendte standard eXtensible Business Reporting Language (XBRL), som er et format, der benyttes over hele verden til at udveksle finansielle oplysninger i struktureret form. Det vil sige, at oplysningerne er indbyrdes sammenlignelige og maskinlæsbare til brug for f.eks. analyser og kontrol.

Formatet benyttes ligeledes allerede i Danmark, hvor alle virksomheder, som aflægger årsrapport efter årsregnskabsloven, indberetter digitalt i XBRL. Det er dog et fåtal af de omfattede finansielle virksomheder, der i dag indberetter i digitalt læsbart format.

⁸ Extensible HyperText Markup Language

⁹ Ifølge den delegerede forordning (EU) 2019/815 om supplerende regler til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2004/109/EF for så vidt angår reguleringsmæssige tekniske standarder til præcisering af et fælles elektronisk rapporteringsformat, skal de børsnoterede virksomheder fremadrettet udarbejde og offentliggøre årsrapporter i det nye format European Single Electronic Format (ESEF).

Kommissionen foreslår endvidere, at bæredygtighedsrapporteringen, der er medtaget i virksomhedernes ledelsesberetning, straks efter offentliggørelsen bliver gjort tilgængelig via den relevante officielle udpegede mekanisme (OAM), der er en database, hvor børsnoterede virksomhederne i forvejen indsender en række oplysninger, herunder selskabsmeddelelser om intern viden og årsrapporter.

Ovenstående er nødvendigt for at medtage bæredygtighedsoplysninger i et kommende forslag om en fælles europæisk database, det såkaldte "European Single Access Point" (ESAP). ESAP er et initiativ om etablering af en fælles europæisk indgang til offentlige finansielle og ikke-finansielle virksomhedsoplysninger, som Kommissionen sidst i 2021 forventes at fremlægge et forslag til regulering om.

Virkningstidspunkt

Kravene om bæredygtighedsrapportering skal have virkning for det regnskabsår, der begynder efter, at forslaget er implementeret i medlemslandenes nationale lovgivning. Ifølge forslaget skal direktivets regler træde i kraft i national ret senest 1. december 2022, og medlemsstaterne skal fastsætte, at bestemmelserne skal gælde for regnskabsår, der begynder fra den 1. januar 2023 eller senere. Det betyder, at virksomhederne første gang vil skulle udarbejde bæredygtighedsrapportering efter forslagets krav for regnskabsåret 2023. De første årsrapporter med bæredygtighedsrapportering efter CSRD vil således blive offentliggjort i 2024. Kommissionen har dog foreslået, at der bliver en senere indfasning for de børsnoterede SMV'er, som først skal rapportere fra 2027 for regnskabsåret 2026 - altså tre år senere end de øvrige virksomheder.

Sanktioner

Den eksisterende bestemmelse i regnskabsdirektivet om sanktioner foreslås ændret. Det fremgår som hidtil, at medlemsstaterne generelt skal sikre, at der fastsættes sanktioner for overtrædelse af direktivets regler, og træffe alle nødvendige foranstaltninger for at sikre, at sanktionerne håndhæves. Sanktionerne skal være effektive, proportionale og have en afskrækkende virkning.

Som noget nyt foreslås det at skulle fremgå specifikt af direktivet, hvilke administrative foranstaltninger og sanktioner medlemsstaterne som minimum skal kunne anvende ved overtrædelser af reglerne om bæredygtighedsrapportering. Disse sanktioner og foranstaltninger skal mindst omfatte mulighed for offentliggørelse af overtrædelsen, mulighed for påbud om at ophøre med en overtrædelse samt mulighed for at pålægge administrative bøder.

Transparensdirektivet

Bæredygtighedsoplysninger

Der foreslås ændringer til transparensdirektivet, som sikrer, at alle børsnoterede virksomheder falder ind under kravene til bæredygtighedsrapporteringen, herunder standarderne herfor og kravet om en revisorerklæring, se nærmere under pkt. 3. Denne information skal påses af den nationale kompetente myndighed.

Det foreslås også at udvide reglerne for ækvivalensvurderinger for tredjelande til at inkludere bæredygtighedsforhold omfattet af forslaget, idet Kommissionen vil skulle udstede ækvivalensvurderinger af tredjelands regimer for bæredygtighedsrapportering samt vedtage regler til brug for vurdering af et tredjelands regler, når en udsteder har aktivitet i mere end ét land. Denne vurdering skal også foretages, når det skal vurderes, om der kan henvises til modervirksomheder uden for EU efter regnskabsdirektivet.

ESMA retningslinjer

Kommissionen foreslår, at ESMA skal udstede retningslinjer rettet mod de nationale kompetente tilsynsmyndigheder (i Danmark er det Finanstilsynet) for at udfylde krav til tilsynet med bæredygtighedsrapporteringen under behørig høring af det europæiske miljøagentur og den europæiske unions agentur for grundlæggende rettigheder.

Ændringer til direktivet og forordningen om lovpligtig revision

Der foreslås følgende ændringer i Revisordirektivet (2006/43/EC) og Revisorforordningen (537/2014).

Revisors ansvar

Bæredygtighedsrapporteringen skal fremadrettet indeholde en erklæring med begrænset grad af sikkerhed, dvs. hvor der efter de gældende regler alene kræves et såkaldt konsistentstjek. Ved en erklæringsopgave med begrænset sikkerhed reducerer revisor opgaverisikoen til et acceptabelt niveau, men hvor risikoen ved erklæringen er højere end ved en erklæringsopgave med høj grad af sikkerhed, f.eks. revision. Et konsistentstjek dækker over, at revisor skal gennemlæse ledelsesberetning og baseret på den udførte revision afgive en udtalelse herom. Udgangspunktet er, at denne erklæring skal udarbejdes af en godkendt revisor. I forslaget indgår en medlemsstatsoption, som gør det muligt at tillade, at andre end godkendte revisorer kan udarbejde og underskrive erklæringen.

Forslaget bemyndiger Kommissionen til at vedtage standarder for bæredygtighedsrevision ved delegerede retsakter om de handlinger, revisor skal udføre som grundlag for konklusionerne i revisors erklæring om virksomhedens bæredygtighedsrapportering.

Derudover stilles der krav om uddannelse og efteruddannelse af revisorer inden for bæredygtighedsrapportering. Forslaget lægger op til, at revisor skal være uddannet inden for rapportering om bæredygtighed, før revisor kan afgive erklæringer med begrænset grad af sikkerhed. Disse krav berører ikke særskilte krav til revisorer i finansielle virksomheder.

Der foreslås endvidere en udvidelse af opgaverne for revisionsudvalget i virksomheder af offentlig interesse, så overvågningsopgaverne udvides til også at omfatte virksomhedens bæredygtighedsrapportering. Desuden foreslås tilsynet med revisorer udvidet til også at omfatte revisors erklæringer om bæredygtighed, herunder bl.a. lovpligtig kvalitetskontrol, iværksættelse af undersøgelser og pålæggelse af sanktioner.

Evaluering

I forslaget lægges der op til, at Kommissionen senest tre år efter vedtagelsen skal udarbejde en evaluering, hvori det skal overvejes, om kravet om en revisorerklæring med begrænset grad af sikkerhed skal ændres til en erklæring med høj grad af sikkerhed som ved revision, så revisor tilføjer samme troværdighed til bæredygtighedsrapporteringen som til rapporteringen af de finansielle oplysninger.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet har i 2018 vedtaget en egeninitiativ-rapport om bæredygtig finansiering, hvor de udtrykte støtte til at videreudvikle kravene i direktivet for ikke-finansiell rapportering. Derudover er ikke-finansiell rapportering nævnt i retsudvalgets (JURI) rapport om bæredygtig selskabsledelse (Durand rapporten), som blev vedtaget i december 2020. Heri hilser Parlamentet Kommissionens plan om at revidere NFRD velkommen og opfordrer Kommissionen til at udvide anvendelsesområdet, udarbejde EU-standarder for rapportering og kræve revisorvalidering af de rapporterede oplysninger om bæredygtighed. Med hensyn til anvendelsesområdet anbefalede Europa-Parlamentet at gå videre end det, Kommissionen nu har foreslået, idet de ønskede at omfatte alle store virksomheder samt SMV'er i højrisikosektorer.

Forslaget vil blive behandlet i Europa-Parlamentets udvalg for retslige anliggender (JURI), og franske Pascal Durand fra RENEW gruppen er udpeget som ordfører.

5. Nærhedsprincippet

Kommissionen anfører, at regler for virksomhedernes bæredygtighedsrapporteringer og gennemsigtighed af virksomhedernes rapportering ikke i tilstrækkelig grad kan opfyldes individuelt af EU-landene, hvis de handler uafhængigt af hinanden. Fælles regler om bæredygtighedsrapportering er med til at sikre konsistens og sammenlignelighed for virksomheder, der er etableret i de forskellige medlemsstater samt sikre lige vilkår for virksomhederne på det

indre marked og bidrage til etableringen af en europæisk kapitalmarkedsunion.

Det er regeringens vurdering, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

6. Gældende dansk ret

Ikke-finansielle virksomheder

Store virksomheder, omfattet af regnskabsklasse C, og alle virksomheder i regnskabsklasse D (børsnoterede virksomheder og statslige aktieselskaber uanset disses størrelse) er omfattet af årsregnskabslovens krav om redegørelse for samfundsansvar, som implementerer Direktivet for ikke-finansiell rapportering (2014/95/EU).

For modervirksomheder, der udarbejder koncernregnskab, skal størrelsesgrænserne opgøres på koncernniveau, og redegørelsen skal tillige gives for koncernen. Dattervirksomheder kan undlade at udarbejde en redegørelse for samfundsansvar, hvis modervirksomheden udarbejder en redegørelse for samfundsansvar for hele koncernen.

De omfattede virksomheder skal efter følg-eller-forklar princippet redegøre for deres politikker for samfundsansvar for følgende forhold: Miljøforhold, herunder virksomhedens arbejde med at reducere klimapåvirkningen ved virksomhedens aktivitet, sociale- og personaleforhold samt forhold vedrørende respekt for menneskerettigheder og bekæmpelse af korrupsion og bestikkelse.

Redegørelsen skal bl.a. indeholde oplysninger om de væsentligste risici forbundet med forholdene samt oplysninger om ikke-finansielle nøgleresultatindikatorer, som er relevante for specifikke forretningsaktiviteter. For hvert område, hvor virksomheden har en politik, skal der bl.a. gives oplysninger om indholdet af politikken for samfundsansvar. Derudover skal der oplyses om processer for nødvendig omhu (due diligence), hvis virksomheden anvender sådanne processer.

Redegørelsen skal som udgangspunkt gives i ledelsesberetningen, men virksomheden kan vælge i stedet at offentliggøre redegørelsen på virksomhedens hjemmeside eller i en supplerende beretning til årsrapporten. Virksomheder, som udarbejder en redegørelse for samfundsansvar efter visse internationale standarder og retningslinjer, kan henvise til denne redegørelse.

Virksomhedens revisor skal afgive en udtalelse om, hvorvidt ledelsesberetningen, herunder redegørelsen for samfundsansvar, er i overensstemmelse

med årsregnskabet og et eventuelt koncernregnskab og udarbejdet i overensstemmelse med lovgivningens krav. Endvidere hvorvidt revisor har fundet væsentlige fejlagtige angivelser i ledelsesberetningen og i givet fald oplyse herom.

Finansielle virksomheder

På det finansielle område er de gældende regler om rapportering af ikke-finansiell information implementeret i dansk ret i § 135, stk. 4, i bekendtgørelse om finansielle rapporter for kreditinstitutter og fondsmæglerselskaber m.fl. nr. 281 af 26. marts 2014 med senere ændringer (KBKG) samt i § 134, stk. 4, i bekendtgørelse om finansielle rapporter for forsikringselskaber og tværgående pensionskasser af 7. juli 2015 med senere ændringer (FBKG).

De gældende regler om, at revisor skal afgive en udtalelse om, hvorvidt oplysningerne i ledelsesberetningen er i overensstemmelse med årsregnskabet og et eventuelt koncernregnskab m.v. er reguleret for de finansielle virksomheder i § 193, i lov om finansiell virksomhed, nr. 1447 af 11. september 2020 med senere ændringer og bekendtgørelse om revisionens gennemførelse i finansielle virksomheder m.v. samt finansielle koncerner.

Særlige krav til revisorer for finansielle virksomheder findes i bekendtgørelse nr. 284 af 18. april 2018 om Finanstilsynets certificering af statsautoriserede revisorer (certificeringsordning).

Transparensdirektivet er implementeret i dansk ret i bekendtgørelse af lov om kapitalmarkeder, lovbekendtgørelse nr. 1767 af 27. november 2020.

Der er ikke nogen bestemmelser om, at de finansielle virksomheder skal foretage digital indberetning af finansielle og ikke-finansielle oplysninger. Dansk ret indeholder i dag ikke nogen bestemmelser om revisors uddannelse inden for rapportering om bæredygtighed.

7. Konsekvenser

Lovgivningsmæssige konsekvenser

En vedtagelse af forslaget vil medføre behov for tilpasning af dansk lovgivning, herunder ændringer af årsregnskabsloven, revisorloven, og for så vidt angår de finansielle virksomheder af de under pkt. 6 anførte love og bekendtgørelser. Dog forventes certificeringsordningen ikke at blive berørt. Forslaget vil muligvis medføre ændringer i miljøbeskyttelsesloven.

Forslagets ændringer i Revisorforordningen vil være direkte gældende i Danmark

Økonomiske konsekvenser

Statsfinansielle konsekvenser

Det forventes, at forslaget vil medføre statsfinansielle konsekvenser, idet den digitale regnskabsindberetningsløsning hos Erhvervsstyrelsen skal udvides og forventeligt også omfatte en række finansielle virksomheder, som ikke er omfattet af kravene om digital regnskabsindberetning i dag. De eksisterende systemer vil dog kunne anvendes, men omkostningerne til omstilling forventes med stor usikkerhed at beløbe sig til 5-15 millioner kroner og derefter 1 million kroner årligt til løbende tilpasninger mv.

Der vil ligeledes opstå en væsentlig forøgelse af ressourceforbruget hos Erhvervsstyrelsen og Finanstilsynet, der også vil skulle justere IT-systemer og skal føre tilsyn med opfyldelse af reglerne og håndhæve evt. overtrædelser for henholdsvis ikke-finansielle og finansielle virksomheder, der ikke er børsnoterede. Der forventes at være behov for yderligere 7-12 ikke-gebyrfinansierede årsværk hos Erhvervsstyrelsen samt evt. afgiftsfinansierede hos Finanstilsynet, idet det bemærkes, at Finanstilsynets og Erhvervsstyrelsens kontrol af de børsnoterede virksomheders regnskaber er gebyr/afgiftsfinansieret. For at dække de forøgede udgifter til kontrol, vil der være behov for fremadrettet forhøjelse af gebyrerne/afgifterne, udover hvad der kan indeholdes i den nuværende gebyrramme. Omfanget vil afhænge af omfanget af tilsynsarbejdet samt ændringer til eksisterende eller nye IT-systemer, som der først er egentlig klarhed over ifm. udarbejdelse af kravene i de delegerede retsakter.

Forslaget stiller bl.a. krav til tilsyn med revisors erklæring om bæredygtighedsrapportering og krav til kvalitetskontrollanternes kvalifikationer, hvilket vil øge udgifterne i forbindelse med tilsynet med revisorer og revisionsvirksomheder. Det bemærkes, at driften af tilsynet er gebyrfinansieret, og derudover betaler revisionsvirksomheder de direkte omkostninger forbundet med en kvalitetskontrol af revisionsvirksomheden. For at dække de forøgede udgifter til tilsynet kan der være behov for fremadrettet forhøjelse af gebyrerne, udover hvad der kan indeholdes i den nuværende gebyrramme.

Erhvervsøkonomiske konsekvenser

Det er den overordnede vurdering, at forslaget forventes at medføre væsentlige administrative byrder for de omfattede virksomheder. Da forslaget medfører, at de omfattede virksomheder skal udarbejde deres bæredygtighedsrapportering efter kommende standarder, er det endelige omfang af rapporteringsforpligtelsen ikke mulig at opgøre på nuværende tidspunkt.

Forslaget om en erklæring med begrænset grad af sikkerhed og rapportering efter kommende standarder er af Kommissionen estimeret til at ville

medføre væsentlige administrative konsekvenser for virksomhederne. I årlige omkostninger er det estimeret, at dette vil svare til knap DKK 550.000 pr. virksomhed¹⁰. Det bemærkes, at dette tal er uden omkostningerne forbundet med rapportering efter Taksonomiforordningens art. 8.

Kommissionen estimerer, at omkostningerne til digital opmærkning af bæredygtighedsrapporterne vil beløbe sig til ca. DKK 12.600 årligt, mens der vil være engangsomkostninger det første år på ca. DKK 73.000¹¹ pr. virksomhed.

Det bemærkes, at alle de omfattede virksomheder også vil blive omfattet af krav om at indberette den resterende del af årsrapporten digitalt. Hvorvidt dette er lig de nuværende nationale krav er på nuværende tidspunkt uklart. Omkostningen til denne del er ikke medtaget i ovenstående estimat.

Erhvervsøkonomiske konsekvenser for ikke-finansielle virksomheder

På baggrund af forslaget vil ca. 2.150 store danske ikke-finansielle virksomheder blive omfattet. Heraf er ca. 850 virksomheder datterselskaber, som vil kunne bruge undtagelsesbestemmelsen og henvise til den samlede bæredygtighedsrapportering for koncernen som helhed. Da Danmark hidtil har valgt et udvidet anvendelsesområde i forhold til NFRD, vil anvendelsesområdet for så vidt angår virksomheder omfattet af årsregnskabsloven ikke blive udvidet med CSRD. Det bemærkes dog, at børsnoterede virksomheder, som er mikrovirksomheder, undtages efter CSRD-forslaget, ligesom små- og mellemstore børsnoterede virksomheder først fra 2027 (regnskabsåret 2026) vil være omfattet og har mulighed for at rapportere efter en forenklet standard for SMV'er. I dag er alle børsnoterede virksomheder uanset størrelse omfattet af kravene om redegørelse for samfundsansvar i årsregnskabslovens § 99 a i Danmark.

Afslutningsvist bemærkes det, at en afledt effekt som følge af et kommende forslag fra Kommissionen om lovpligtig nødvendig omhu¹² forventeligt også kan medføre øgede administrative omkostninger forbundet med forslaget. Dette skyldes, at et forslag om lovpligtig nødvendig omhu forventes at pålægge virksomhederne at rapportere om deres processer på området som følge af rapporteringsforpligtelsen efter CSRD.

Erhvervsøkonomiske konsekvenser for finansielle virksomheder

¹⁰ Kommissionen vurderer, at på EU-niveau vil 49.000 virksomheder vil blive omfattet, og de årlige omkostninger er estimeret til ca. 3.600 mio. EUR for populationen. Anvendt kurs ved omregning til DKK er 7,4.

¹¹ Kommissionen vurderer at digital opmærkning vil beløbe sig til EUR 1.700 årligt og EUR 9.800 i engangsomkostninger pr. virksomhed. Anvendt kurs er 7,4.

¹² Sustainable Corporate Governance og due diligence

Det vurderes, at der vil være erhvervsøkonomiske konsekvenser for de finansielle virksomheder. Der er i Danmark 69 kreditinstitutter (inkl. realkreditinstitutter) og 85 forsikringsinstitutter, hvoraf 34 kreditinstitutter og ni forsikringsselskaber (43 i alt) omfattet af de nuværende danske finansielle regler for samfundsrapportering. Det estimeres, at der er ganske få mikro forsikringsselskaber, og ingen i de andre finansielle virksomheder, hvorfor undtagelsen af disse ikke medfører lempelser for selskaberne. Det er dog behæftet med usikkerhed, idet beregningsgrundlaget for en af de foreslåede tærskler (nettoomsætning) ikke er defineret for finansielle virksomheder og derfor giver udfordringer i anvendelsen for identifikation af relevante finansielle virksomheder.

Henset til de hidtidige danske regler for rapportering af børsnoterede virksomheder forventes den største byrde at være administrativ for at rapportere på yderligere og nye typer af oplysninger og at gøre det digitalt, dvs. i et maskinlæsbart format.

Idet forslaget benytter samme vurderingskriterier for identifikation af ”store virksomheder” som for ikke-finansielle virksomheder, vil der ikke være tale om en væsentlig udvidelse af antallet af finansielle virksomheder. De eksisterende indberetninger skal udvides.

De omfattede virksomheder vil have en byrde i form af at overgå til digital indberetning. Der vil være både engangsudgifter såvel som løbende udgifter til omstillingen til digital indberetning. Dette skifte er størst for det finansielle område, hvor få benytter digital indberetning i læsbart format i dag. Et generelt krav om digital indberetning via XHTML samt opmærkning i XBRL vil medføre, at langt flere finansielle virksomheder skal implementere denne indberetningsform, hvilket vil medføre ekstra omkostninger for disse virksomheder.

Den udvidede brug af den officielt udpegede mekanisme (OAM) til offentlig tilgang til bæredygtighedsinformationerne fra virksomheder medfører en ændret rolle for databasen fra en opbevaringsfunktion til mere løbende håndtering. Herudover også evt. validering af den indberettede information samt tidsmæssige krav til tilgang til informationer, der påvirker kravene til det tekniske set-up og løbende vedligeholdelse og monitorering. Der kan forventes at være både omstillingsudgifter hhv. løbende udgifter forbundet hermed.

Hertil kommer justering af IT-systemer og indrapporteringskrav som følge af løbende opdatering af standarder for bæredygtighedsrapporteringen.

Da Finanstilsynet er afgiftsfinansieret, må der forventes yderligere afgifter for de rapporterende finansielle virksomheder.

Andre konsekvenser og beskyttelsesniveauet

Forslaget er en del af Kommissionens handlingsplan for finansiering af bæredygtig vækst, som bl.a. har til formål at flytte mere kapital til området med bæredygtige investeringer for derved at understøtte en bæredygtig udvikling. Det sker bl.a. ved at få flere forbrugere og investorer i bred forstand til at bidrage til finansieringen af virksomhedernes omstilling til bæredygtighed. Investorer skal dog have et fyldestgørende informationsgrundlag til at træffe investeringsbeslutninger på baggrund af, som dette forslag vil bidrage til at fremskaffe. Forslaget skønnes at have positive samfundsøkonomiske konsekvenser, idet forslaget bidrager til bæredygtig udvikling ved at øge gennemsigtigheden om virksomhedernes bæredygtighed.

Herudover forventes offentliggørelsespligterne at være til gavn for konkurrencen og dermed forbrugerne, eftersom bæredygtighedsoplysningerne fremover kan blive et endnu større konkurrenceparameter blandt virksomhederne.

En vedtagelse af forslaget skønnes ikke at berøre beskyttelsesniveauet i Danmark, idet der kan være en positiv effekt af den yderligere indsigt i, hvad der investeres i pga. yderligere gennemsigtighed og målbarhed.

8. Høring

Kommissionens forslag har været sendt i høring i EU-specialudvalget for konkurrenceevne, vækst og forbrugerspørgsmål med frist for bemærkninger den 10. maj 2021. Der er indkommet høringssvar fra 92-gruppen, Amnesty International Danmark, Fagbevægelsens Hovedorganisation, Finans Danmark og Forsikring & Pension, Finansforbundet, Forbrugerrådet Tænk og FSR – danske revisorer.

Amnesty International Danmark og Forbrugerrådet Tænk støtter 92-gruppens høringssvar.

Derudover er der indkommet et fælles høringssvar fra Dansk Industri, Dansk Erhverv, Finans Danmark, Forsikring & Pension, FSR – danske revisorer, Danske Rederier og Landbrug & Fødevarer.

Generelle bemærkninger

Alle organisationer støtter overordnet set forslaget.

92-gruppen finder det positivt, at de primære områder og forhold som virksomheder skal rapportere om er blevet udspecificeret, samt at det dobbelte væsentlighedsprincip er blevet klarlagt og ordentligt inddraget i forslaget.

Amnesty International Danmark finder det positivt, at forslaget har fokus på anerkendte internationale standarder og principper for ansvarlig virksomhedsadfærd.

Dansk Industri, Dansk Erhverv, Finans Danmark, Forsikring & Pension, FSR – danske revisorer, Danske Rederier og Landbrug & Fødevarer støtter overordnet set forslaget, herunder at standardisere både indholdsmæssigt og i forhold til graden af ensartethed under hensyn til fleksibilitet, hvor det er relevant.

Dansk Industri, Dansk Erhverv, Finans Danmark, Forsikring & Pension, FSR – danske revisorer, Danske Rederier og Landbrug & Fødevarer understreger, at de i forslaget savner grundlag for at vurdere de administrative og økonomiske konsekvenser enkeltvist, i forhold til udvidelse af anvendelsesområde, krav om standarder og en erklæring fra en tredjepart. De opfordrer regeringen til at tilvejebringe dette grundlag fra Kommissionen eller alternativt tilvejebringe et nationalt grundlag for dette.

Fagbevægelsens Hovedorganisation (FH) havde gerne set, at forslaget i højere grad sikrede inddragelse af fagforeningsrepræsentanter, tværnationale og nationale samarbejdsudvalg og medarbejdervalgte bestyrelsesmedlemmer i hele virksomhedens værdikæde.

Dansk Industri, Dansk Erhverv, Finans Danmark, Forsikring & Pension, FSR – danske revisorer, Danske Rederier og Landbrug & Fødevarer er uenige i, at CSR-forslaget hænger tæt sammen med Kommissionens påtænkte kommende forslag om ”Sustainable Corporate Governance”(SCG), og understreger at forslaget sagtens kan stå alene og uden sammenkobling med SCG-forslaget. Dertil understreges det, at der som følge af CSR er et endnu mindre behov for SCG-forslaget.

Specifikke bemærkninger

Anvendelsesområde

92-gruppen finder det positivt, at forslaget lægger op til at inkludere alle store virksomheder, samt at forslaget har fokus på kravet om, at der skal udvikles lovpligtige europæiske rapporteringsstandarder på bæredygtighedsområdet.

92-gruppen finder det problematisk, at mange virksomheder er udeladt af forslaget. De anbefaler, at Danmark arbejder for, at alle SMV'er omfattes af de

gældende rapporteringskrav, samt at inklusionen af SMV'erne fremskyndes så meget som muligt, så der ikke opstår parallelle systemer og SMV'er ikke stilles konkurrencemæssigt dårligere.

Dansk Industri, Dansk Erhverv, Finans Danmark, Forsikring & Pension, FSR – danske revisorer, Danske Rederier og Landbrug & Fødevarer støtter udvidelsen af anvendelsesområdet ift. børsnoterede virksomheder (undtaget mikro) og store virksomheder i regnskabsklasse C. De ønsker fleksibilitet i forhold til, at rene finansielle holdingselskaber, der ikke er børsnoterede eller har fremmedfinansiering, under visse betingelser kan undlade konsolidering.

FH mener, at SMV'er i udgangspunktet også bør være omfattet, og henviser til, at proportionale standarder kan bruges til at lempe kravene for SMV'er.

Finans Danmark og Forsikring & Pension er positivt indstillet over for udvidelsen af anvendelsesområdet til alle børsnoterede virksomheder (undtaget mikro) og alle store virksomheder. De påpeger dog, at de eksisterende vurderingsparametre for at identificere de "store virksomheder" i regnskabsdirektivet vil skulle tilpasses, så de giver mening for dem og er relevant for kreditinstitutter og forsikringsvirksomheder i lyset af deres forretningsmodeller. Det gælder særligt parametrene balance og omsætning, idet kun "det gennemsnitlige antal ansatte på over 250" synes at være direkte anvendeligt. Uden en sådan justering vil man ikke have ensartede forhold imellem de finansielle og ikke-finansielle virksomheder.

Standarder

92-gruppen finder det positivt, at forslaget har fokus på anerkendte standarder og principper for ansvarlig virksomhedsadfærd, men de mener at der mangler en ordentlig klarlæggelse af relationen mellem de forskellige standarder og principper.

Dansk Industri, Dansk Erhverv, Finans Danmark, Forsikring & Pension, FSR – danske revisorer, Danske Rederier og Landbrug & Fødevarer anerkender behovet for at understøtte EU's Green Deal, men understreger samtidig behovet for balance og fleksibilitet, så den enkelte virksomhed med udgangspunkt i egen forretningsmodel og egne væsentlighedsbetragtninger selv kan vurdere, hvilke emner det måtte give værdi at medtage i rapporteringen, som supplement til de generelle og sektorspecifikke krav.

Dansk Industri, Dansk Erhverv, Finans Danmark, Forsikring & Pension, FSR – danske revisorer, Danske Rederier og Landbrug & Fødevarer vurderer, at konsistens mellem reguleringer og proportionalitet i forhold til administrative byrder er centralt, og at dobbeltrapportering skal undgås, og at virksomheder med ukomplicerede forretningsmodeller ikke skal imødeses de samme byrder som store virksomheder med komplekse forretningsmodeller.

Dansk Industri, Dansk Erhverv, Finans Danmark, Forsikring & Pension, FSR – danske revisorer, Danske Rederier og Landbrug & Fødevarer tilslutter sig, at EU går forrest og sikrer, at udarbejdelse af standarderne på bæredygtighedsområdet sker hurtigt, men uden at gå på kompromis med kvaliteten af standarderne. De finder det desuden vigtigt, at standarderne i videst muligt omfang er internationale, og de gør desuden opmærksomme på, at anvendelse af eksisterende, kendte standarder vil reducere virksomhedernes omkostninger til implementering af EU-standarderne. De opfordrer endvidere regeringen til at sikre, at EU-Kommissionen arbejder for, at EU-bæredygtighedsrapporteringsstandarderne kan blive fundamentet for og er i overensstemmelse med udviklingen af de globale bæredygtighedsrapporteringsstandarder i regi af f.eks. IFRS Foundation.

Finans Danmark og Forsikring & Pension kan tilslutte sig, at der anlægges proportionalitetsbetragtninger over for små og mellemstore ikke-finansielle virksomheder, så de ikke skal følge de fulde krav, men kan nøjes med at følge proportionale standarder udarbejdet under hensyntagen til SMV-virksomhedernes ressourcer og kompleksitet. Det er dog afgørende, at der sikres konsistens til kravene til den finansielle sektor.

FSR – danske revisorer foreslår, at standarder undergår en mere smidig og mindre tidskrævende beslutningsgang end forslaget lægger op til, når de først er udarbejdet og godkendt af EFRAG's besluttende organer.

Tidsplan

Dansk Industri, Dansk Erhverv, Finans Danmark, Forsikring & Pension, FSR – danske revisorer, Danske Rederier og Landbrug & Fødevarer finder at tidsplanen for CSRD er for stram og ikke realistisk, hertil understreges at der er for kort tid, både for de omfattede virksomheder, deres rådgivere og myndighedernes implementering af nye rapporteringskrav, som både vedrører bogføringsopgaver, kontroller og processer m.v.

Placering af bæredygtighedsoplysninger

Dansk Industri, Dansk Erhverv, Finans Danmark, Forsikring & Pension, FSR – danske revisorer, Danske Rederier og Landbrug & Fødevarer tilkendegiver et ønske om, at CSRD skal indeholde fleksibilitet i forhold til placering, hvorefter de ønsker, at redegørelsen kan placeres i en supplerende beretning i årsrapporten, eller hvor dele af rapporten kan integreres med andre elementer i årsrapporten.

Finans Danmark og Forsikring & Pension er enige i, at samtidig offentliggørelse af bæredygtighedsrapport, årsregnskab og ledelsesberetning er vigtig, men virksomhederne bør have fleksibilitet med hensyn til, hvor bæredygtighedsrapporteringen kan offentliggøres.

FH finder det positivt, at Kommissionen lægger op til, at al information i af-rapporteringen offentliggøres som del af virksomhedernes årlige ledelsesrap-port.

Revisorerklæring

92-gruppen mener, at det er nødvendigt med endnu mere fokus på revisorers uafhængighed, f.eks. akkrediteringskrav ifm. uafhængighed og indsigt i spe-cifikke sektorer, revisorers lovmæssige forpligtelser i forbindelse med rap-porteringer og mulighed for at klage over revisorer.

Dansk Industri, Dansk Erhverv, Finans Danmark, Forsikring & Pension, FSR – danske revisorer, Danske Rederier og Landbrug & Fødevarer henviser i for-hold til kravene om en erklæring med en begrænset grad af sikkerhed til, at 20 pct. af de større danske virksomheder frivilligt i dag vælger en assurance-erklæring efter den internationalt anerkendte revisionsstandard ISAE 3000, og de henviser til, at internationale anerkendte standarder også fremadrettet bør danne grundlag for afgivelse af assuranceerklæringer.

Finans Danmark og Forsikring & Pension er positivt indstillet over for kra-vet om, at oplysningerne i henhold til CSRD og EFRAG-standarderne skal gøres til genstand for assurance, da det er afgørende for, at der kan fæstnes lid til oplysningerne.

FSR – danske revisorer mener, at det er afgørende, at der etableres et "level playing field" mellem godkendte revisorer og evt. andre akkrediterede bæ-re-dygtighedsrevisorer. Det er derfor vigtigt, at disse mødes med samme høje uddannelsesmæssige krav som godkendte revisorer samt generelle krav til kompetencer, ansvar, etik, uafhængighed, kvalitetsstyringssystemer, offentligt tilsyn mm.

Digitalisering

Dansk Industri, Dansk Erhverv, Finans Danmark, Forsikring & Pension, FSR – danske revisorer, Danske Rederier og Landbrug & Fødevarer støtter at bæ-re-dygtighedsrapporteringen digitaliseres yderligere.

Finans Danmark og Forsikring & Pension finder det afgørende, at oplysnin-gerne bliver digitaliserede, maskinlæsbare og nemt tilgængelige på en cen-tral platform, så de kan anvendes i stor skala.

Oplysningskrav

FH efterlyser fokus på social bæredygtighed, herunder inddragelsen af fag-foreninger og arbejdstagerrepræsentanter. FH havde gerne set, at forslaget i højere grad sikrede inddragelse af fagforeningsrepræsentanter, tværnationale

og nationale samarbejdsudvalg og medarbejdervalgte bestyrelsesmedlemmer i hele virksomhedens værdikæde.

FH mener at forslaget bør indeholde en klarere reference til OECD's retningslinjer for multinationale selskaber og FN's "Guiding Principles".

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der foreligger på nuværende tidspunkt ikke konkrete oplysninger om andre landes holdninger til selve forslaget. EU-landene ventes dog generelt at støtte formålet med forslaget, og det forventes, at en række ligesindede lande vil være fortalere for en ambitiøs tilgang sammen med Danmark.

Flere lande har allerede nu udtrykt bekymring for de korte implementeringsfrister.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen støtter forslaget om at styrke bæredygtighedsrapportering, der er et centralt led i omstillingen til af europæisk erhvervsliv til en bæredygtig økonomi.

Regeringen støtter også udvidelsen af anvendelsesområdet til alle store virksomheder samt børsnoterede virksomheder (undtagen mikrovirksomheder), krav om bæredygtighedsrapportering efter kommende detaljerede europæiske regnskabsstandarder, samt at oplysningerne bliver tilgængelige digitalt, rapporteres i ledelsesberetningen i årsrapporten, og at der valideres med en revisorerklæring.

Regeringen støtter tiltag, der kan fremme erhvervslivets omstilling til en grøn og bæredygtig økonomi og hjælpe med at opnå ambitionerne i den europæiske grønne pagt. I den sammenhæng støtter regeringen formålet om, at der skabes mest mulig gennemsigtighed om virksomheders arbejde med bæredygtighed.

Regeringen støtter det udvidede anvendelsesområde for forslaget og finder det vigtigt, at anvendelsesområdet er klart angivet. Regeringen mener, at tærsklerne bør tilpasses, når der er tale om store finansielle virksomheder, som skal omfattes af kravene, så de er meningsfulde ift. vurderingerne af deres forretningsmodeller, og mindre finansielle virksomheder ikke utilsigtet omfattes af reglerne for store virksomheder. Samtidig er det vigtigt, at nye standarder udarbejdes med inspiration fra de internationale standarder samt regler på området for finansiell bæredygtighed, så der opnås ensartede rapporteringsgrundlag for de omfattede virksomheder. Derfor er det vigtigt, at standardiseringsarbejdet er effektivt og inddrager alle relevante interessenter med henblik på at sikre forankring og opbakning.

Regeringen finder det positivt, at bæredygtighedsrapportering fremadrettet bliver lettere tilgængelige, da de efter forslaget skal indberettes i et digitalt maskinlæsbart format. Regeringen støtter digitalisering både nationalt og europæisk, men det er vigtigt, at det bliver så let som muligt for virksomhederne at efterleve reglerne, idet de forventede administrative byrder skal stå mål med gevinsterne ved forslaget. Det er vigtigt for regeringen, at forslaget ikke kommer til at medføre, at den danske digitale indberetning kan risikere at blive sat tilbage. Regeringen ønsker således, at der bliver størst mulig sammenhæng i de mange forskellige former for bæredygtighedsrapportering, som virksomhederne er underlagt, og at der ift. oplysningskravene er opmærksomhed på at mindske de administrative byrder og negative erhvervsøkonomiske konsekvenser.

Direktivet omhandler rapportering på mange områder, ikke kun klima, og dette bør reflekteres bedre, særligt med hensyn til det sociale aspekt samt delene af grønne pagt, der ikke omhandler klimahensyn (herunder biodiversitet, forurening og cirkulær økonomi). Regeringen ønsker derfor yderligere henvisning til OECD's retningslinjer og andre internationale aftaler i forslaget.

Forslaget indeholder et krav om, at medlemsstaterne indfører regler om udstedelse af administrative bøder for overtrædelser af reglerne om bæredygtighedsrapportering. Rækkevidden af bestemmelsen vil skulle afklares nærmere, idet administrative bøder rejser forfatningsmæssige betænkeligheder i relation til grundlovens § 3, 3. pkt., hvorefter den dømmende magt er hos domstolene. Det er på den baggrund helt centralt for regeringen, at Danmark ikke forpligtes til at indføre mulighed for udstedelse af administrative bøder.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.